

nahrávka

1. kotor

Šunen, savi kerav but'i. Ko som? Uradnička pro socialno odboris, učitel'ka, abo kerav terenno but'i?

Andre but'i phirav sako džives tosarastar dži štar ori pal o dilos. Kerav but'i maškar o manuša, save bešen pro thana nalače socialne štatutoha. But džene hine odoj čore, bo dživen ča pal socialne lovore, nane len but'i, o čhavore phiren andre špecialno škola. Me len dav god'i, te pre pende na keren o kamišagos, phirav lenca pro amti, rodas jekhetane o but'a, irinav lenge o l'ila, phenav, pre soste len hin narokos, so šaj mangel. Te hin manušen o kamišagos pro kher, ta lenca džav u jekhetane irinas o kalendaris, sar te po'inen o adošaga, oda šaj avel the pre el'ektrika, pro plinos, abo the varesave love, so penge ile kečeň.

Phirav ko famel'iji the duvar andro kurko. Na kerav e kontrola. Oda keren o uradnika. Dav lenge o vast the miri zor andro pharipen. Hin man andro foros ajso rajonos, kaj bešen ala manuša. Varekana manca phiren the o manušna pal socialno odboris, o uradnički, abo o kuratora, bo len hin tiš ajse rajoni, kaj bešen the aver manuša.

Te kempel vareso te irinel pro kompjuteris, ta aven pal mande pondzelkone the stredone pro amtos. Phiren pal mande but džene, bo nasom uradnička, vakerav lenca gadžikanes the romanes, ta feder lenge džal te phenel, so kamen. Te vareso mangel, ta lenca džav, kaj kempel, pro sudos, ko doktoris, andre škola, pro but'akero amtos, andre poradna. Stredone tiš kerav varesave čhavorenca o ukoli.

Te kamavas te kerel adi but'i, ta mange kempelas maškarutni škola. Has mange imar maj saranda berš, sar gejl'om te sikh'ol. Phiravas pandž berš andre Praha pre socialno škola. Samas andre trijeda vaj biš the pandž romane džene.

2. kotor

Jekh ajso miro kurko. Sako pondzelkos the stredone tosara ochto orendar amen hin e porada. Odoj hiňi e šeral'i, lakeri zaačhad'i, o kuratora the o džuvl'ija khatar o socialno odboris. Phenas amenge, so kempel te kerel, kaj te džal te dikhel. Palis džas andre famel'iji, andre save hin varesavo problemas, či le čhavorenca andre škola abo vareso aver. But vakeras pal e ubitovňa, bo odoj bešen but manuša, o kherora hine cikne, ta odoj hin furt problema. Phirav odoj the trival andro kurko. Oda hin jekh ajso miro rajonos, hin man mek aver štar rajona. Hin oda khera, kaj bešen buter famel'iji. O khera nane pre jekh ul'ica, hine pal calo foros, ta mange kempel but te phirel. Te na džav ke varekaste jekh kurko, ta imar phučen, soske ke lende na džav. O manuša hine sikhade manca te del duma pal savoro. Varekana som rado, hoj hin paraščuvin, al'e imar sombatone pal lende duminav. Kerav igen rado kadi but'i.

[překlad pro učitele]

1. část

Poslouchejte, jakou dělám práci. Kdo jsem? Úřednice na sociálním odboru, učitelka, nebo dělám terénní práci?

Do práce chodím každý den od rána do čtyř hodin odpoledne. Pracuji mezi lidmi, co bydlí v sociálně vyloučených lokalitách. Hodně lidí je tam chudých, protože žijí pouze ze sociálních dávek, nemají práci, jejich děti chodí do speciální školy. Já jim radím, aby si nenadělali dluhy, chodím s nimi po úřadech, společně hledáme práci, píšu za ně dopisy, vysvětluji, nač mají nárok, oč mohou žádat. Když mají dluhy kvůli bydlení, tak společně napíšeme rozvrh, podle kterého platí dluhy - ty můžou být za elektřinu, plyn, anebo i za peníze, co si půjčili.

Do rodin chodím i dvakrát týdně. Nedělám tam kontrolu. To dělají úředníci. Podávám jim pomocnou ruku a poskytuji svoji sílu v nouzi. Mám ve městě takový rajon, kde tito lidé žijí. Někdy se mnou chodí i lidé ze sociálního odboru, úřednice nebo kurátoři, protože i oni mají takové rajony, kde bydlí i jiní lidé.

Když je třeba něco napsat na počítači, přicházejí za mnou v pondělí a ve středu do úřadu. Chodí za mnou hodně lidí, protože nejsem úřednice, mluvím s nimi česky i romsky, tak se jim lépe říká, co chtějí. Když o něco žádají, jdu s nimi, kam je třeba, na soud, k lékaři, do školy, na Úřad práce, do poradny. Ve středu také s některými dětmi dělám úkoly.

Když jsem chtěla dělat tuhle práci, potřebovala jsem mít střední školu. Bylo mi skoro čtyřicet let, když jsem šla studovat. Chodila jsem pět let na Střední školu sociální v Praze. Bylo nás ve třídě asi dvacetpět

2. část

Jeden můj týden: Každé pondělí a středu ráno v osm hodin máme poradnu. Tam je naše vedoucí, její zástupkyně, kurátoři a pracovnice sociálního odboru. Řekneme si, co je třeba dělat, kam je třeba jít. Pak jdeme do rodin, kde je nějaký problém, ať s dětmi nebo jiný. Často mluvíme o ubytovně, protože tam bydlí hodně lidí, místnosti jsou malé, takže jsou tam pořád problémy. Chodím tam i třikrát týdně. To je jedn takový můj rajon, pak mám ještě další čtyři. To jsou domy, kde bydlí více rodin. Ty domy nejsou v jedné ulici, ale po celém městě, tak se hodně nachodím. Když se u někoho týden neukážu, už se ptají, proč za nimi nejdu. Lidé jsou se mnou zvyklí mluvit o všem. Někdy jsem ráda, že už je pátek, ale v sobotu už na ně zase myslím. Pracuji moc ráda.